

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.02.2021, sen. zn. 29 NSČR 129/2019, ECLI:CZ:NS:2021:29.NSCR.129.2019.1

Číslo: 87/2021

Právní věta:

To, zda věřitel hlasuje o přijetí způsobu oddlužení, nemá vliv na právní účinky jeho nesouhlasu s oddlužením dlužníka podle § 389 odst. 2 písm. a) insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. července 2017.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 25.02.2021

Spisová značka: 29 NSCR 129/2019

Číslo rozhodnutí: 87

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Oddlužení (povolení, Oddlužení (společné oddlužení manželů), schválení)

Předpisy: § 389 odst. 2 písm. a) předpisu č. 182/2006Sb. ve znění od 01.01.2014 do 30.06.2017
§ 389 odst. 2 písm. a) předpisu č. 182/2006Sb. ve znění od 01.07.2017 do 31.05.2019
§ 403 odst. 2 předpisu č. 182/2006Sb. ve znění od 01.07.2017 do 31.05.2019

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání věřitele č. 6 [W. s. r. o.] zrušil usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 26. 6. 2019, a usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 19. 12. 2018, a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Věřitel č. 6 [W. s. r. o. (dříve R. s. r. o.), dále jen „věřitel W“] přihláškou pohledávky ze dne 25. 6. 2018 (P-9) přihlásil do insolvenčního řízení vedeného u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci pod označenou spisovou značkou vykonatelnou nezajištěnou pohledávku v celkové výši 421 932,75 Kč (262 610 Kč jistina, 159 322,75 Kč příslušenství). Věřitel W současně s přihláškou vyslovil nesouhlas s tím, aby byl úpadek dlužníků (T. H. a M. H.) řešen oddlužením (B-2), neboť jeho pohledávka pochází z podnikání dlužníků.

2. Usnesením ze dne 19. 12. 2018 Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen

„insolvenční soud“) mimo jiné:

[1] Určil, že dlužníci jsou osobami oprávněnými k podání návrhu na povolení oddlužení (bod I. výroku).

[2] Schválil zprávu o přezkumu (bod II. výroku).

[3] Schválil oddlužení dlužníků plněním splátkového kalendáře (bod III. výroku).

3. Insolvenční soud vyšel ve skutkové rovině z toho, že:

[1] Insolvenční řízení bylo zahájeno insolvenčním návrhem dlužníků spojeným se společným návrhem manželů na povolení oddlužení doručeným insolvenčnímu soudu dne 9. 5. 2018 (A-1).

[2] Usnesením ze dne 6. 6. 2018 insolvenční soud zjistil úpadek dlužníků a povolil řešení úpadku oddlužením.

[3] Proti zprávě pro oddlužení (B-3) a zprávě o přezkumu (B-4) podal věřitel W dne 26. 11. 2018 námitky (B-9), v nichž odkázal na svůj nesouhlas s řešením úpadku dlužníků oddlužením, neboť jeho pohledávka za dlužníky pochází z podnikání. Věřitel W dále uvedl skutečnosti, které podle něj nasvědčují tomu, že dlužníci návrhem na povolení oddlužení sledují nepoctivý záměr.

[4] Věřitel W nehlasoval o přijetí způsobu oddlužení.

4. Na výše uvedeném základě insolvenční soud vycházejí zejména z ustanovení § 389, § 402 odst. 5, § 403 odst. 2 a § 405 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), dospěl k následujícímu závěru:

5. Věřitel W nehlasoval o přijetí způsobu oddlužení, proto nelze přihlížet k jeho nesouhlasu s řešením úpadku dlužníků oddlužením a uplatní se nevyvratitelná právní domněnka, podle níž věřitel W souhlasí s oddlužením bez ohledu na dluhy dlužníků z podnikání.

6. K odvolání věřitele W potvrdil Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 26. 6. 2019, usnesení insolvenčního soudu v napadeném bodu I. výroku.

7. Odvolací soud – vycházejí z ustanovení § 7, § 389, § 395 odst. 1 a 2, § 397 odst. 1 a 2, § 398a, § 403, § 405 odst. 1, § 406 odst. 1 a 4, § 417 odst. 1 a § 418 odst. 3 insolvenčního zákona a odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu – dospěl po přezkoumání usnesení insolvenčního soudu k následujícím závěrům:

8. Nesouhlasné stanovisko věřitele W s oddlužením dlužníků uplatněné při podání přihlášky pohledávky „samo o sobě“ nebrání řešení úpadku oddlužením. Podáním nesouhlasného stanoviska si věřitel „pouze ‚zajistí‘ možnost uplatnit právně významným způsobem námitku nesouhlasu s oddlužením dlužníka“ podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona, v jejímž důsledku nebude oddlužení schváleno; „to ovšem za předpokladu“, že o přijetí způsobu oddlužení věřitel hlasuje.

9. Věřitel W o přijetí způsobu oddlužení dlužníků nehlasoval, a proto k jeho nesouhlasu nelze přihlížet; tím „nastala nevyvratitelná domněnka souhlasu“ věřitele W s oddlužením dlužníků bez ohledu na jejich dluhy z podnikání. Dlužníci jsou tak osobami oprávněnými k podání návrhu na povolení oddlužení.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

10. Proti usnesení odvolacího soudu podal věřitel W dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, která v rozhodování odvolacího soudu nebyla dosud vyřešena. Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

11. V mezích uplatněného dovolacího důvodu dovolatel konkrétně vytýká odvolacímu soudu, že nesprávně vyložil vzájemný vztah ustanovení § 389 odst. 2 písm. a/ a § 403 odst. 2 insolvenčního zákona. Podle dovolatele nemá v insolvenčním zákoně oporu závěr, že věřitel, který již při podání přihlášky vyjádřil nesouhlas s oddlužením, musí hlasovat o přijetí způsobu oddlužení a vznést námitky podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona, aby zabránil vzniku nevyvratitelné domněnky jeho souhlasu s oddlužením. Dovolatel má za to, že při uvedeném výkladu postrádá nesouhlas podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona smysl.

III.

Přípustnost dovolání

12. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

13. Dovolání v dané věci je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., když pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř., a v posouzení dovoláním předestřené právní otázky jde o věc dovolacím soudem dosud neřešenou.

IV.

Důvodnost dovolání

14. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají. Nejvyšší soud se proto – v hranicích právní otázky vymezené dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

15. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

16. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

17. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona:

§ 389 (ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2017)

(...)

(2) Dluh z podnikání nebrání řešení dlužníkovu úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením, jestliže

a/ s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde, nebo

(...)

§ 389 (ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 23. 4. 2020)

(...)

(2) Dluh z podnikání nebrání řešení dlužníkovu úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením, jestliže

a/ s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde; platí, že věřitel souhlasí, pokud nejpozději spolu s přihláškou své pohledávky výslovně nesdělí, že s řešením úpadku oddlužením nesouhlasí, a toto své stanovisko odůvodní, nebo

(...)

§ 397 (ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 31. 5. 2019)

(...)

(2) Nebude-li k projednání způsobu oddlužení a hlasování o jeho přijetí svolána schůze věřitelů, rozhodne insolvenční soud o tom, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení, nejpozději v rozhodnutí podle § 404 nebo 405; musí se přitom vypořádat se stanoviskem věřitele podle § 389 odst. 2 písm. a/. Proti tomuto rozhodnutí může podat odvolání dlužník a věřitel, který uplatnil stanovisko podle § 389 odst. 2 písm. a/. Je-li rozhodnutí o tom, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení, vydáno současně s rozhodnutím podle § 404, nemá odvolání odkladný účinek.

(...)

§ 403 (ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2017)

(...)

(2) Věřitelé, kteří hlasovali o přijetí způsobu oddlužení, mohou namítat, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Tyto námitky mohou uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení, a v případě uvedeném v § 399 odst. 3 do 10 dnů po zveřejnění výsledků hlasování v insolvenčním rejstříku. K později vzneseným námitkám a k námitkám uplatněným věřiteli, kteří nehlasovali o přijetí způsobu oddlužení, se nepřihlíží. Platí, že věřitelé, kteří včas neuplatnili námitky podle věty první, souhlasí s oddlužením bez zřetele k tomu, zda dlužník má dluhy z podnikání.

(...)

§ 403 (ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 31. 5. 2019)

(...)

(2) Věřitelé, kteří hlasovali o přijetí způsobu oddlužení, mohou namítat, že zde jsou skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Tyto námitky mohou uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení; v případě, že schůze věřitelů svolána nebude, do 7 dnů od zveřejnění zprávy pro oddlužení v insolvenčním rejstříku. K později vzneseným námitkám a k

námítkám uplatněným věřiteli, kteří nehlasovali o přijetí způsobu oddlužení, se nepřihlíží. Platí, že věřitelé, kteří včas neuplatnili námítky podle věty první, souhlasí s oddlužením bez zřetele k tomu, zda dlužník má dluhy z podnikání.

(...)

18. Ustanovení insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 31. 5. 2019 (pro věc rozhodném, srov. bod [34]) platila v citované podobě v době zahájení insolvenčního řízení (9. 5. 2018), v době povolení oddlužení (6. 6. 2018) i jeho schválení (19. 12. 2018).

19. Nejvyšší soud se opakovaně zabýval výkladem ustanovení § 389 odst. 2 ve vazbě na § 403 odst. 2 v poměrech insolvenčního zákona účinného ve znění do 30. 6. 2017. Potud Nejvyšší soud sjednotil rozhodovací praxi v otázce subjektivní přípustnosti oddlužení tím, že ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek uveřejnil pod číslem [49/2016](#) usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 9. 2015 (dále jen „R 49/2016“), z něhož vyplývá, že má-li dlužník dluh z podnikání, je povinen již v návrhu na povolení oddlužení tvrdit skutečnosti, z nichž v souladu s ustanovením § 389 odst. 2 insolvenčního zákona vyplývá, že dluh z podnikání nebrání řešení jeho úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením.

20. V usnesení ze dne 22. 12. 2015, sen. zn. [29 ICdo 6/2014](#), uveřejněném pod číslem 51/2017 Sb. rozh. obč., Nejvyšší soud dospěl k závěru, že věřiteli nic nebrání v tom, aby (je-li přesvědčen, že nejsou splněny předpoklady pro provedení oddlužení žádným z možných způsobů oddlužení) hlasoval na schůzi věřitelů jak proti způsobu oddlužení dlužníka zpeněžením majetkové podstaty, tak proti způsobu oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Věřiteli, který nehlasuje o způsobu oddlužení, ač mu zákon toto právo přiznává, insolvenční zákon nedovoluje formou opravného prostředku (odvolání) zpochybnit rozhodnutí o způsobu oddlužení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2016, sen. zn. [29 NSČR 83/2014](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 10, ročník 2016, pod číslem 127).

21. Věřitel, vůči němuž má dlužník dluh z podnikání, a který s oddlužením nesouhlasí, může uplatnit nesouhlas s oddlužením dlužníka již v době do rozhodnutí o povolení oddlužení (srov. [R 49/2016](#)). Vyjádří-li věřitel nesouhlas až po povolení oddlužení, musí dodržet pravidla formulovaná v ustanovení § 403 odst. 2 insolvenčního zákona, protože kdyby tak neučinil, insolvenční zákon v poslední větě dotčeného ustanovení konstruuje právní fikci, že věřitel s oddlužením souhlasí. Je-li věřitel pasivní a nehlasuje o způsobu oddlužení, platí, že s oddlužením souhlasí nezávisle na tom, zda v řízení námítky skutečně uplatnil. Důsledkem této fikce je, že je tím definitivně vyřešena otázka existence souhlasu ve smyslu ustanovení § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona, a to bez ohledu na to, zda později vyjde najevo, že dlužník původně neměl souhlas dotčeného věřitele (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2019, sen. zn. [29 NSČR 36/2017](#)).

22. S účinností od 1. 7. 2017 bylo ustanovení § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona doplněno [zákonem č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony] o větu za středníkem, podle níž „platí, že věřitel souhlasí, pokud nejpozději spolu s přihláškou své pohledávky výslovně nesdělí, že s řešením úpadku oddlužením nesouhlasí, a toto své stanovisko odůvodní“. Zároveň bylo zcela změněno znění § 397 odst. 2 insolvenčního zákona. Dosavadní závěry rozhodovací praxe shrnuté v bodech [19] až [21] tak nelze při výkladu novelizované právní úpravy bez dalšího zcela použít.

23. Nejvyšší soud zdůrazňuje, že jako východiska, na nichž spočívá i jeho rozhodovací činnost, přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. května 1996, sp. zn. [Pl. ÚS-st. 1/96](#), uveřejněném pod číslem 9/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu. Tam Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamená

bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu *e ratione legis* před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody) a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovodit z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoliv pochybnost, lze upřednostnit výklad *e ratione legis* před výkladem jazykovým. Srov. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. [31 Odo 495/2006](#), uveřejněný pod číslem 45/2009 Sb. rozh. obč., či rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8. 9. 2010, sp. zn. [31 Cdo 1693/2008](#), uveřejněný pod číslem 34/2011 Sb. rozh. obč.

24. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu pozdějšího zákona č. 64/2017 Sb. [k bodu 76 a 85 (§ 389 odst. 2 a § 397 odst. 2)] uvádí: „Navrhuje se postavit na jisto, že věřitel, který nejpozději spolu s přihláškou své pohledávky výslovně nesdělí, že nesouhlasí s řešením úpadku (resp. též hrozícího úpadku) dlužníka, který vůči němu má dluh z podnikání, oddlužením a toto své stanovisko neodůvodní, souhlasí s řešením úpadku dlužníka oddlužením. Vedle toho se dále navrhuje zavést povinnost insolvenčního soudu se s výhradou tohoto věřitele ve smyslu ustanovení § 389 odst. 2 písm. a/ nejpozději v rozhodnutí o schválení či neschválení oddlužení vypořádat.“

25. Účelem novelizace ustanovení § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona provedené s účinností od 1. 7. 2017 bylo co nejdříve (v dané fázi) insolvenčního řízení vyjasnit, zda je dlužník legitimován k podání návrhu na povolení oddlužení. Nesdělí-li věřitel, o jehož pohledávku pocházející z podnikání dlužníka jde, nejpozději s přihláškou pohledávky, že s řešením úpadku oddlužením nesouhlasí, je dána fikce jeho souhlasu s oddlužením. Naopak, sdělí-li věřitel výslovně nejpozději spolu s přihláškou pohledávky, že s řešením úpadku oddlužením nesouhlasí a toto své stanovisko odůvodní, brání takový nesouhlas věřitele tomu, aby byl úpadek dlužníka řešen oddlužením.

26. Novelizované znění § 397 odst. 2 insolvenčního zákona ukládá insolvenčnímu soudu vypořádat se s nesouhlasným stanoviskem věřitele podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona a rozhodnout, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení, nejpozději v rozhodnutí o schválení oddlužení podle § 404 insolvenčního zákona (popřípadě o neschválení oddlužení podle § 405 insolvenčního zákona). Insolvenční soud tak musí rozhodnout o této otázce samostatným výrokem [nikoliv pouze v rámci řešení předběžné otázky při rozhodování o (ne)schválení oddlužení], neboť podle § 397 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona má dlužník a věřitel, který uplatnil nesouhlasné stanovisko, právo proti rozhodnutí (o tom, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení) podat odvolání.

27. Skutečnost, že dlužník je oprávněn podat návrh na povolení oddlužení, je přitom podmínkou nutnou k tomu, aby úpadek dlužníka mohl být řešen oddlužením. Jinými slovy, rozhodne-li insolvenční soud, že dlužník není oprávněn podat návrh na povolení oddlužení, nemůže zároveň rozhodnout o povolení oddlužení, nebo (je-li oddlužení již povoleno) o schválení oddlužení.

28. Podle úpravy insolvenčního zákona účinné od 1. 7. 2017 tak existuje dvojí režim námitek proti oddlužení dlužníka: nesouhlasné stanovisko věřitele podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona a námitky podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona. Jde o právní instituty odlišné, neboť

uplatnění uvedených výhrad proti oddlužení dlužníka na sobě nezávisí. Nesouhlasné stanovisko a námitky se odlišují v důvodech, pro které je možno je podat, v okamžiku, kdy je tak možné nejpozději učinit (a kdy případně nastává fikce souhlasu věřitele s oddlužením), jakož i v podmínkách, za jakých lze nesouhlasné stanovisko či námitky uplatnit.

29. Nesouhlasné stanovisko s oddlužením dlužníka podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona může věřitel sdělit (jen) z toho důvodu, že jeho pohledávka za dlužníkem pochází z podnikání dlužníka. Nesouhlas musí věřitel výslovně učinit nejpozději s přihláškou své pohledávky a nesouhlas musí být odůvodněný (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2019, sen. zn. [29 NSČR 81/2019](#)). Proti tomu v námitkách podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona může věřitel obecně poukazovat na to, že jsou zde skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení (typicky předestřít tvrzení o nepoctivém záměru dlužníka). Námitky může věřitel uplatnit nejpozději do skončení schůze věřitelů, která rozhodovala o způsobu oddlužení; v případě, že schůze věřitelů nebyla v daném insolvenčním řízení svolána, do 7 dnů od zveřejnění zprávy pro oddlužení v insolvenčním rejstříku. Podmínkou uplatnění námitek je, že věřitel hlasoval o přijetí způsobu oddlužení.

30. Odlišný režim nesouhlasného stanoviska a námitek má za následek, že okolnost, zda věřitel hlasuje o přijetí způsobu oddlužení ve smyslu ustanovení § 403 odst. 2 insolvenčního zákona, nemá vliv na právní účinky jeho již dříve vyjádřeného souhlasu s oddlužením podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona.

31. Na podporu učiněných úvah lze rovněž uvést, že podle usnesení Nejvyššího soudu sen. zn. [29 NSČR 81/2019](#) odůvodněný nesouhlas věřitele s oddlužením dlužníka uplatněný před vydáním rozhodnutí o povolení oddlužení vylučuje dlužníka z možnosti (po právu) navrhnout, aby insolvenční soud rozhodl o způsobu řešení jeho úpadku oddlužením. Nejvyšší soud nemá za opodstatněné, aby v poměrech právní úpravy účinné od 1. 7. 2017 byly právní účinky souhlasu podaného před vydáním rozhodnutí o povolení oddlužení odlišné od účinků souhlasu podaného po povolení oddlužení; v prvním případě věřitel znemožní oddlužení dlužníka bez dalšího (oddlužení nemůže být povoleno), v druhém případě by se nesouhlas věřitele stal právně irelevantním, kdyby věřitel nesplnil další nově nastalou podmínku spočívající v hlasování o přijetí způsobu oddlužení (potud by se ocitl ve stejném postavení jako každý jiný věřitel uplatňující námitky podle § 403 odst. 2 insolvenčního zákona, ačkoli již jednou fikci svého souhlasu úspěšně zabránil tím, že podal včasný, výslovný a odůvodněný souhlas podle § 389 odst. 2 písm. a/ insolvenčního zákona). Okolnost, zda věřitel podá přihlášku pohledávky před vydáním rozhodnutí o povolení oddlužení, nebo zda tak učiní později, je přitom okolností víceméně nahodilou a závislou mimo jiné na rychlosti a procesním postupu insolvenčního soudu v konkrétním insolvenčním řízení.

32. Závěr odvolacího soudu, že k nesouhlasnému stanovisku věřitele W s oddlužením dlužníků nelze přihlídnout, protože tento věřitel nehlasoval o přijetí způsobu oddlužení dlužníků, tak není správný.

33. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené usnesení podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Jelikož důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí také pro rozhodnutí insolvenčního soudu, zrušil Nejvyšší soud podle § 243e odst. 2 věty druhé o. s. ř. i toto rozhodnutí včetně bodů II. až XIII. výroku, neboť rozhodnutí o schválení oddlužení je ve smyslu ustanovení § 242 odst. 2 písm. a/ o. s. ř. závislé na výroku o tom, zda je dlužník oprávněn podat návrh na povolení oddlužení (srov. bod [27]), a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

34. V dalším řízení insolvenční soud znovu posoudí, zda jsou dlužníci osobami oprávněnými k podání návrhu na povolení oddlužení; přitom je nadále povinen aplikovat ustanovení § 389 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 23. 4. 2020. Povinnost zkoumat, zda dlužník splňuje

předpoklady pro povolení oddlužení formulované v ustanovení § 389 insolvenčního zákona, má totiž insolvenční soud ke dni vydání usnesení o povolení oddlužení. Vzhledem k tomu, že usnesení o povolení oddlužení dlužníků nabylo právní moci 6. 6. 2018, vedlo by použití ustanovení § 389 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona ve znění účinném od 24. 4. 2020 při zkoumání důvodnosti nesouhlasu věřitele W k nepřipustnému popření (již nastalých) právních účinků usnesení o povolení oddlužení (srov. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sen. zn. [29 NSČR 114/2019](#)).